במשך הדורות כמעט ונשתכח החג ורק זיכרון רחוק נותר חג ט"ו באב בהווי ימינו בטקסי נישואין רבים הנערכים בו ובפולקלור המחולות שהתפתח סביבו כ"חג האהבה".

הרב מנחם הכהן על ט"ו באב | 3 ◄

הפעילות הקהילתית, תרבותית וחינוכית היא הדבק המאחד בין התושבים ומן הראוי שכל הגורמים ישקיעו בה כדי לשמור על אורח החיים הכפרי הייחודי במושבים.

אגף חברה וקהילה | 6 ◄

המחסור הקיים בעולם באנשים שמבינים חקלאות הוא יתרון מבחינתנו. החיבור של ידע ואקדמיה מעניק לנו מובילות. אני קורא לחקלאים הצעירים - לכו ללמוד ותחזרו למושב, למשק ושם תיישמו.

מחלקת חיילים וצעירים | 8 ◄

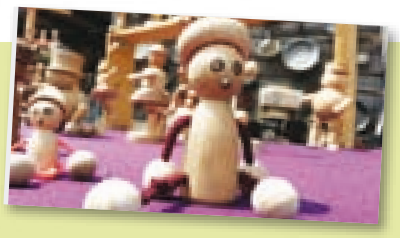

בובות כמו פעם של סבא מוטי מגינתון | 4 ◄

הבושב

עיתון תנועת המושבים

www.tmoshavim.org.il

80 שנה

יין ישמח לב אנוש | יקב רמות נפתלי | צלם: דני לרנר

אין מקצוע שמחבר אדם למקום, לאדמה ולבית כמו החקלאות

קוראים יקרים,

הקיץ כבר מזמן במחוזותינו, בקרוב נהנה מפסטיבלים המוקדשים לאהבה, שירים ומנגינות והלל לטבע; כל זה נשמע פסטורלי להפליא, אך מתחת לפני השטח (ואולי אף מעליו) אנו נמצאים בצומת דרכים ונדרשים לקבל החלטות ולבצע מהלכים שישפיעו על עתיד החקלאות ועתידה של ההתיישבות כולה.

משולחן המזכ"ל

100 ימי החסד של הממשלה החדשה כבר תמו ואני בהחלט יכול לומר שנרקמו יחסי עבודה טובים עם המשרדים הרלוונטיים למרחב הכפרי ובראשם משרד החקלאות ופיתוח הכפר בהובלתם של השר **יאיר שמיר** והמנכ"ל **רמי כהן**, שדלתם ואוזנם פתוחים בפנינו והם קשובים לצרכים ולאתגרים.

בתחילת החודש הושקה בכנסת השדולה החקלאית והמרחב הכפרי של הכנסת ה-19 במעמד רב משתתפים ובסימן עתיד החקלאות בישראל, ביוזמת ראשי הלובי החקלאי, ח"כ **זבולון כלפה** (הבית היהודי), ח"כ **יצחק וקנין** (ש"ס) וח"כ **עומר בר-לב** (עבודה) ובהשתתפות שר החקלאות ופיתוח הכפר **יאיר שמיר**, שר הכלכלה **נפתלי בנט**, שר השיכון **אורי אריאל**, יו"ר האופוזיציה **שלי יחימוביץ'** וכ-40 חברי כנסת.

בכנס נדונו האתגרים העומדים בפני החקלאים, ובהם התבגרות אוכלוסיית החקלאים וההתיישבות העובדת לנוכח הקושי להעמיד דור המשך ולמשוך צעירים למקצועות החקלאות, כמו גם קשיי הפרנסה והמציאות הכלכלית של החקלאים.

הנוכחות הערה של חברי הכנסת והשרים מכל הסיעות בכנס מוכיחה את חשיבות השדולה החקלאית וחשיבות קידום הנושא לסדר היום הפוליטי והכלכלי.

לדברי ח"כ זבולון כלפה, ישראל היא מעצמת הייטק בפיתוחים חקלאיים טכנולוגיים שמשתלבים בעבודת החקלאי ומיוצאים לחו"ל: "החקלאים הישראלים הם בעלי ידע רב וניסיון, שמתמודדים עם אתגרים יומיומיים ומנוסים במציאת פתרונות".

שר החקלאות יאיר שמיר סיפר שהוא מסייר ביישובים ונפגש עם חקלאים מדי שבוע: "לצערי אנחנו לא רואים צעירים בחקלאות, רק את הדור המבוגר שמבקש פרנסה אחרת עבור בניו ובנותיו, וזוהי בפירוש מצוקה", אמר שמיר. "אם נביא את הדורות הבאים לעסוק בחקלאות, זו תהיה הצלחה", הוסיף שמיר. "עלינו לאפשר לחקלאים לחיות חיים מלאים ברווחה כלכלית, וזוהי לא רק אחריותה של המדינה אלא גם של החקלאים עצמם. על החקלאים להילחם, להתאגד באופן ברור ולדבר בקול אחד".

"ללא החקלאות אין גבולות, והיכן שלא תהיה חקלאות ולא תהיו אתם, בני ההתיישבות, לא תהיה מדינה", חיזק את דבריו של שמיר שר הכלכלה נפתלי בנט. "המשקל שלכם גבוה מחלקכם באוכלוסייה. אני רוצה שתראו בי שותף לעבודה. הנחיתי את משרדי לתת ערך סגולי יוצא דופן לחקלאות ולחקלאים. בעיניי אתם עושים ציונות מדי יום, ותודה לכם על כך".

בדבריי שלי בכנס, הדגשתי את החקלאות כערך עליון, מעבר לנושא הכלכלי. הסברתי לחברי הכנסת והשרים שגדשו את האולם כי אין מקצוע שמחבר את האדם למקום, לאדמה ולבית, כמו החקלאות. "חקלאי חייב לקום בכל בוקר עם חדוות היצירה, וכשזו מתפוררת, המצב בכי רע".

נושא נוסף שקיבל עדיפות אצל השר הוא ענף הבקר והצאן ששרוי במצוקה הולכת וגוברת בשל פלישות והשחתות רכוש וגניבות של עדרי צאן ובנוסף יבוא פרוע ובלתי מבוקר של בקר לבשר וצאן- עגלים וקיומו של מונופול שהוא בגדר רעה חולה.

המשך בעמוד 3 ◄

תוכן העניינים

ת. המושבים ורשת קואופ מציגות: קואופ-שופ בכפר
עמוד 3

הלובי החקלאי בכנסת
עמוד 4 | אגף המשק

סיפוח קרקעות חקלאיות יהיה בכייה לדורות
עמוד 5 | אגף קרקעות ואגו"ש

סיכום כנס חירום: ענף הצאן והבקר
עמוד 5

תרבות בונה קהילה: רשמים מיום עיון והעשרה לפעילי תרבות וקהילה
עמוד 6 | אגף חברה וקהילה

אומנים יורדים דרומה: שני ימי יצירה בערבה באוקטובר
עמוד 7 | היח' לתרבות ומפעלי חינוך

מפגש פורום חקלאים צעירים
עמוד 8 | חיילים וצעירים

שכיות חמדה במרחב הכפרי: נציגי התנועה התארחו בישובי העמק
עמוד 9

רשמים וחוויות מסמינרי ט'
עמוד 10 | בני המושבים

חדש בתנועה!

אינסטגרם תנועת המושבים

#tmoshavim

עמוד המערכת

דבר העורכת

קוראים יקרים,

הקיץ כאן, במלוא עוצמתו, אם מישהו טרם הבחין בכך.

אני בן אדם של קיץ (שמתגעגע לאביב), אוהבת את השמש, אוהבת את האירועים, הפסטיבלים - והמרחב שלנו בהחלט מזמן לנו לא מעט מאלה ושפע של אטרקציות... **ממליצה להתעדכן אצלנו באתר התנועה, להעמיס את המשפחה ולהגיע.**

החודש, לצד השמש ששולחת נשיקות של אור וחום, מציינים גם אהבה באוויר, **ט"ו באב שנחוג כיום של פיוס ואהבה בעם ישראל** עם קשר חקלאי לבציר הענבים.

ישנן אין ספור פרשנויות, חלקן מהגמרא ומשיר השירים וגם פרשנויות ביקורתיות משהו על מעשי האהבה בין הכרמים, אבל אנחנו - היהודים, הישראלים - מבחינתנו כל אזכור קטן לחג ולאהבה הוא סיבה נהדרת להילולה (ואם יש הצדקה במקורות, אדי בכלל, מה טוב...)

אפרופו ביקורת והלקאה עצמית - לאחרונה אני נתקלת בדוגמאות לכך שקומץ מתוכנו הפך זאת לתחביב, שלא לומר מקצוע. לקטר וללהג ולשפוך קיתונות של "מה לא" ו"איך הכל אינו תקין..." שלא תטעו חלילה... אני בעד ביקורת וכפולניה, גם בעד לקטר, אבל הכל במידה כפי שאמרו גדולים ממני. אף אחד אינו אוהב להיות בסביבה שלילית ולשמוע איך הכל גרוע ורע, ככה חינכו אותי בבית הוריי וכך אני מנסה להנחיל לילדיי שלי (מה שמתחבר גם למשל ה"זאב זאב").

נכון, לעתים יש ריח חזק וצורב של "עומדים עלינו לכלותנו" והמשק המשפחתי החקלאי בהחלט נתון תחת איומים קשים, בלשון המעטה, **אבל אולי ננסה אחרת ונחליף את התקליט לצליל אחר, בעל מקצב נעים יותר, חיובי ונתרכז במה אנחנו כן רוצים ואיך נוכל לשפר.** יש לי תחושה חזקה שנמצא קהל רב ואוהד יותר שירצה לשמוע אותנו וחשוב מכך - לראות אותנו במלוא הדרנו ותפארתנו.

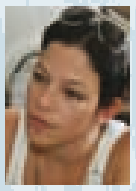

ובנימה חיובית, היו טובים ואוהבים, תיהנו מהקיץ שלחלק נכבד מהחקלאים בינינו מהווה חופש מאולץ משהו מהשדות והמטעים.

שלכם, מיכל דותן-לוין, עורכת אחראית.

ציטוטים בכותרת הדפים לרגל חג האהבה, טו באב - שיר השירים

מכתבים למערכת

קיוויתי שתזכרו

קיוויתי שתזכרו שלפני 7 שנים 121 משפחות הקריבו את בניהם למען מדינת ישראל.
קיוויתי שמי ששלח את הבנים לקרב יעצור לדקה לזכרם.
קיוויתי שההנהגה החדשה שחרטה על דיגלה להקים פה חברה טובה יותר תדע להנחיל ולחנך לזיכרון ומורשת.
קיוויתי שהתקשורת תדע לסמן ביומנה תאריכים שנחרטו במדינה הזו בדם הבנים.
קיוויתי שציון יום המלחמה השביעי יהיה חשוב יותר מתוכניות הריאליטי.
קיוויתי שמיליון מתושבי המדינה הזו שישבו במקלטים ידרשו גם הם להזכיר ולא לשכוח.
קיוויתי והתאכזבתי.
יום השנה שצויין בתאריך העברי ט"ז בתמוז 24.6.13 לא עניין איש מתוך 120 חברי הכנסת.
איש מהם, כולל אלו שממשיכים לשאת במשרה ציבורית לאחר כישלונם, לא טרח לסמן יום זה ביומנם.
התקשורת הזכירה את הטקס שעות ספורות לפני קיומו כעוד עניין שולי - מה בעצם קרה - אז נהרגו 121 חיילים, נו.
הכאב על השיכחה הכל כך מהירה לא נותן מנוח.
אנחנו ההורים נשארנו עם החלל הענק והמדמם, עם הפיספוס הענק
והעם שלמענו יצאו בני וחבריו לקרב - לא זוכר.
הדור הצעיר יזכור יותר את פליטי הריאלטי מאשר את גיבוריו שהשאירו כאן מורשת מפוארת של רעות ואהבת הארץ ואיש לא זוכר ואיש לא מזכיר.
הכאב, העצב ומורשת בנינו נשארים נחלתנו בלבד.

בכאב ובעצב רב

ליאורה, אמא של גיא, שאהב את הארץ הזאת ולמענה יצא לקרב ונפל ביומה האחרון של מלחמת לבנון השנייה, 13.8.2006.

כתבו עלינו בעיתון

משרד הפנים מתכנן להפקיע ממשובים במרכז ובדרום 18 אלף דונם חקלאיים ולספחם לערים הסמוכות לצורך בניה מאסיבית. האם זו החלטת "שלוף" של מנהל התכנון במשרד הפנים, להורדת מחירי הדיור?
(ממון, ידיעות, 6.6.13)

קטע מתוך הכתבה:

מהי ההגדרה המשפטית של "בן ממשיך" ומדוע חשוב להקדים את המאוחר ולהתמודד עם הסוגיה מבעוד מועד. סיקור הכנס שנערך במעלה גמלא, 20.5, ומשך אליו למעלה מ-120 חקלאים מישובי הגולן
(שישי בגולן, 31.5.13)

חדשות

מערכת עיתון "המושב":
עורכת אחראית: **מיכל דותן-לוין** | מרכזת מערכת ועריכה: **ורדה בואבי**
חברי המערכת: **יהודה אלטון, עו"ד עמית יפרח, איציק כהן, מנשה סמירה, שלמה עצמוני, יוגב שריד, אילנה יוגב.**
כתובת המערכת: תנועת המושבים, ליאונרדו דה וינצ'י 19 ת"א, 6473318
טל: 03-6086333, פקס: 03-6918996 | varda@tmoshavim.org.il

מקשיבים לכם!

פניות למערכת בכל נושא, פרסום שירים, סיפורים ומתכונים ניתן לשלוח למייל varda@tmoshavim.org.il
או לשלוח לכתובת ליאונרדו דה וינצ'י 19, ת"א מיקוד 6473318

סרוק את הברקוד לכניסה ישירה לאתר תנועת המושבים

הצטרפו אלינו: "תנועת המושבים בישראל"

מושב TV - מגזין הטלוויזיה של תנועת המושבים, ערוץ 98

ערוץ מושב TV ON-LINE

Instagram: tmoshavim

אין מקצוע שמחבר בין אדם למקום

המשך מעמוד 1

כינסנו את כל השותפים לכנס חירום שהתקיים בבית העם בניצני עוז, בהשתתפות שר החקלאות ופיתוח הכפר, ח"כ יאיר שמיר ולמעלה מ-250 חקלאים וראשי הארגונים.

מהנתונים שהוצגו ע"י **רחל בורושק** - כלכלנית התאחדות חקלאי ישראל, עולה כי בשנתיים האחרונות יובאו בכל שנה 200 אלף ראשי בקר לארץ אל מול ממוצע של 80 אלף בשנים עברו בענף הצאן היבוא עמד על 68 אלף ראשי צאן בשנה שעברה. מתחילת 2013 עמד יבוא הצאן על 45 אלף . הנתונים מצביעים על כך שהיבוא עלה, מחיר הבשר החי ירד ב-30%, כאשר המחיר לצרכן עלה ב-15%.

רק בשנה וחצי האחרונות 200 משפחות נפלטו מהענף ו-50 אחוזים מהמגדלים נמצאים בקשיים כלכליים. רק לאחרונה מגדל שלח יד בנפשו עקב מצב קיומי בלתי נסבל. אנו נפעל יחד עם משרד החקלאות וראשי הענף להסדרת היבוא ושמירה על הענף החקלאי.

שמיר ביקש להנמיך ציפיות, אך הבטיח לעשות את המקסימום כדי לשמר ולחזק את המשק המשפחתי הקטן, המושבי, "זו המשימה", אמר והוסיף, "כלכלות גדולות בנויות על ארגונים קטנים והמשק המשפחתי סובל שנים רבות מבעיות של אי הסדרת פל"ח, הדור השני, עובדים זרים ועוד".

בהתייחס למתווה לוקר, אמר השר, כי ינסה לסובב אותו כך שהחקלאים ירוויחו והמשק המשפחתי יצא מורווח.

לאחרונה חתמנו על הסכם לשיתוף פעולה עם קואופ ישראל המאפשר לכל צרכניה במרחב הכפרי להצטרף לשורותיה כזכיין, הנהנה מכוח הקניה של רשת קואופ- שופ, הידע, שיטות העבודה והניסיון הנצבר בניהול פעילות קמעונאית בתחום המזון וניצול כח קניה של מיליארד וחצי ש"ח בשנה.

מדובר בשיתוף פעולה בין קואופרטיבי, המבוסס על עקרונות הקואופרציה של שותפות, סולידריות וקידום עסקים קואופרטיבים באמצעות שיתופי פעולה וכבר כ-50 צרכניות במושבים חתמו על ההסכם.

עניינים קריטיים נוספים על הפרק כמו **התנגדותנו הנחרצת לסיפוח שטחים חקלאיים** של מושבים במרכז ובדרום הארץ, לטובת הרחבת הערים השכנות וזאת חלק מהדו"ח בנושא תמ"א 38. בנושא זה פועלת התנועה יחד עם מרכז המועצות ומלווה את המושבים, ע"מ למנוע את הפגיעה הצפויה בשטחים החקלאיים ובמרקם הכפרי.

באותו נושא בעיה מטרידה וחמורה - **ניסיון להפקעת קרקעות** של מושב בית חנניה לטובת הישוב הערבי ג'יסר אל זרקא. נרתמנו למאבק לצדו של המושב ונעדכן על ההתפתחויות.

ולסיום, רוויתי נחת וגאווה בטקס הסיום של סמינרי ט', בהם הוכשרו במשך 10 ימים יותר מ-1500 בני נוער, מנהיגי המחר שלנו ביער עזריקם בבאר טוביה, בניצוחן של **תחיה וקנין וקרן חזן**, רכזות הסמינרים ובלווי וסיוע של עוד כ-500 פעילים וחברי גרעין עודד מרחבי הארץ. בברכת עלה והגשם ובהצלחה לכולנו.

מאחל לכם קיץ טוב.

מאיר צור, מזכ"ל תנועת המושבים
ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל

ט"ו באב חג קדום בעם ישראל

הרב מנחם הכהן, רב התנועה

צביון מיוחד היה ליום החמישה עשר בחודש אב. לדברי חכמי התלמוד מקורו של החג קדום כבר מראשית התגבשותו של עם ישראל.

בחג קדום זה, היו נערכות חגיגות עממיות בהם נשתזרו יחד מוטיבים לאומיים, דתיים וחקלאיים. במשך הדורות כמעט ונשתכח החג ורק זיכרון רחוק נותר חג ט"ו באב בהווי ימינו בטקסי נישואין רבים הנערכים בו ובפולקלור המחולות שהתפתח סביבו כ"חג האהבה".

בספרות המקורות שלנו לא ניתן הסבר למהותו של החג, ותיאורו נמסר לנו במשנה עתיקה מתקופת הבית הראשון (תענית ה, ז): "אמר רבן שמעון בן גמליאל: לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים שבהן בנות ירושלם יוצאות בכלי לבן שאולין שלא לבייש את מי שאין לו... ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים ומה היו אומרות: בחור שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך, אל תתן עיניך בנוי, תן עיניך במשפחה - 'שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל' ואומר: 'תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה' (משלי ה,ל-א); וכן אומר (שיר השירים ג, יא): 'צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו' - 'יום חתונתו' - זו מתן תורה; 'וביום שמחת לבו' זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו, אמן".

בתלמוד מתואר "נשף" המחולות בכרמים בט"ו באב תענית(לא,): "תנו רבנן: יפיפיות שבהן מה היו אומרות? תנו עיניכם ליופי שאין אשה אלא ליופי; מיוחסות שבהן מה היו אומרות? תנו עיניכם למשפחה שאין האישה אלא לבנים; עשירות שבהן מה היו אומרות? תנו עיניכם בבעלי ממון; בינוניות ועניות ומכוערות שבהן מה היו אומרות?קחו מקחכם לשם שמים ובלבד שתעטרונו בזהובים".

בהשוותו את יום ט"ו באב ליום הכיפורים - היום המקודש ביותר בלוח השנה העברי, ביקש התנא רבן שמעון בן גמליאל להדגיש את קדושת המשפחה ואת החשיבות שיש בחיי הנשואין והקמת בית בישראל.

חכמי התלמוד האמוראים הוסיפו טעמים היסטוריים ולאומיים שונים לחג קדום זה

ט"ו באב בטבע

ט"ו באב חל בסוף הקיץ, בתום עונת הבציר, ויש מקום לסברה כי תאריך זה ציינו החקלאים בדרך מיוחדת. כשם שט"ו באב מסמן את סיומה של עונת החורף ומבשר את בוא האביב והקיץ, נבחר ט"ו באב - לתחילת המחצית השנייה של העונה בטבע, למבשר הסתיו והחורף.

יש חוקרים הסבורים שט"ו באב הוא גלגולו של חג קדום הקשור בתופעות הטבע ואשר נחוג בכרמים כביטוי לפולחן האדמה והצומח. דבר זה נזכר בדברי החכמים שדרשו בסדרן של עונות השנה: 'כיצד סדר בריאתן (של המזלות)? חכמי הגויים אומרים: תחילת בריאת המאורות - חמה נבראה בארי...לדבריהם: בט"ו באב נבראו המאורות' (ברייתא דמזלות, אוצר מדרשים).בישראל שינה חג זה את פניו, ונעשה תאריך לזכרון היסטורי הקשור בהתנחלות העם בארצו, בחיזוק הליכוד והאחדות בין השבטים ולביטוי של אחוה בין חלקי העם על כל שדרותיו, לביטול המחיצות של מעמד חברתי, כלכלי וייחוס אבות.

תנועת המושבים ורשת קואופ ישראל מציגות: **קואופ-שופ בכפר**

תנועת המושבים וקואופ ישראל יוצאות במיזם עסקי ראשון מסוגו בישראל מתוך תפיסה קואופרטיבית למען חברי המושבים, המאפשר לכל צרכניה להצטרף לשורותיה כזכיין, הנהנה מכוח הקניה של רשת קואופ- שופ, הידע, שיטות העבודה והניסיון הנצבר בניהול פעילות קמעונאית בתחום המזון.

מדובר בשיתוף פעולה בין קואופרטיבי, המבוסס על עקרונות הקואופרציה של שותפות, סולידריות וקידום עסקים קואופרטיבים באמצעו. עד כה כ-50 צרכניות חתמו על ההסכם ונוספות מצטרפות מידי שבוע, כאשר היעד לשנת הפעילות הראשונה הוא החתמת 100 צרכניות עד 31.12.13.

מודל ההסכם הבין קואופרטיבי מציע יתרונות רבים לצרכניות ולתושבי המושבים:

* קואופ תמתג ותפרסם את הצרכניות במושבים.
* קואופ תעניק לצרכניות פלטפורמה שיווקית והשתייכות לרשת בעלת מוניטין בשוק קמעונאות וניסיון של 70 שנה בתחום ניהול נקודות המכירה.
* שווי הקניה של קואופ עומד על כמיליארד ש"ח בשנה, המאפשר לכל צרכנייה את האפשרות להוזיל את מחיריה לצרכן באופן ניכר ביותר, מגוון רחב של מוצרים ובכללם מותג פרטי, הכולל מאות מוצרים בבלעדיות, מבצעים מיוחדים, מועדון לקוחות ועוד.
* שיתוף הפעולה מאפשר למפעיל הצרכנייה להשתוות במבצעים והטבות מול הרשתות הגדולות.
* חסכון והתייעלות ע"י קבלת ליווי ושירותים מקיפים הנדרשים לתפעול מקצועי ויעיל של הצרכנייה.
* אספקה ישירה ממרכז הלוגיסטי של קואופ ישראל, המאפשרת זמינות כל מגוון המוצרים בכל נקודה בארץ.
* הקואופ יאפשר במסגרת עסקה זו למפעלים במושבים בהם הוא פועל, העומדים בסטנדרטים המקובלים של הרשת, לשווק תוצרתם בסניפי הקואופ ולקבל שטחי מדף.
* בנוסף, השימוש של כל מושב בפלטפורמת המכירה הארצית של הקואופ יאפשר בין היתר שיווק לדוגמא של התיירות הכפרית במסגרת סניפי הקואופ ברחבי הארץ.

מושבים המעוניינים להיכנס לתהליך, מוזמנים לפנות לאייל עוזון, מנהל הפרויקט, בטלפון 052-6733960.

אגף המשק

הלובי החקלאי בכנסת

איציק כהן,
יו"ר אגף המשק

בתחילת חודש יולי כונס הלובי החקלאי בכנסת לישיבה חגיגית ראשונה שאליה זומנו כל נציגי המגזר החקלאי, תנועות ההתיישבות, ארגוני המגדלים, מועצות ייצור וחקלאים פעילים רבים. בראש הלובי החקלאי יעמדו שלושה חברי כנסת - ח"כ יצחק ועקנין, ח"כ זבולון כלפה וח"כ עומר בר לב.

לכנס זה הגיעו חברי כנסת רבים, יו"ר מפלגת העבודה **שלי יחימוביץ** ושר השיכון **אורי אריאל.** שר החקלאות **יאיר שמיר** פתח את הכנס ואחריו כל ראשי התנועות והארגונים. ניהל את המפגש ח"כ **יצחק ועקנין** השותף ללובי החקלאי שנים רבות. המעורבות הרבה של נבחרינו בכנסת יצרה אוירה חיובית ומעודדת, אך המבחן האמיתי הוא בעבודה במהלך הקדנציה בוועדות הכנסת השונות ובהתייצבותם של חברינו בכנסת מכל הסיעות בתמיכה בנושאים החקלאיים וההתיישבותיים שמגיעים להחלטות בוועדות השונות.

מים

הקצאת המים לחקלאות גדלה השנה באופן משמעותי ותישאר כך שלוש שנים. כמו כן ניתנה אפשרות לאגודות להגיש בקשות לתוספת מים מעבר למכסה המוקצית להם. דבר זה יבטיח את היציבות בתכנון החקלאי לגידולים בקטע של מחיר וכמויות במים.

ענף הבקר לחלב

מתווה לוקר יצא לדרך והחל ניוד מכסות עפ"י תנאי המתווה. רפתות מושביות רבות בעלות מכסת חלב קטנה פנו למועצת החלב ופדו את מכסת החלב שלהם ובכך יצאו מהענף. חלק מבעלי המכסות שיצאו מהענף היו כאלה שלא ייצרו את מכסתם במשקם אלא בשותפויות והצעת מכירת המכסה עפ"י מתווה לוקר אפשרה להם לפדות סכום גבוה יותר. חלק אחר של בעלי המכסות היו משפחות מבוגרות שאין להם דור המשך לעסוק ברפת וגם להם הייתה זו הזדמנות לקבלת תמורה פנסיונית מסוימת לעתיד.
מצד שני התאפשר למשקים שרצו להגדיל את מכסתם מעבר ל-700 אלף ליטר לרכוש במחיר מופחת מכסה ללא מכרז ובמחיר ידוע.
מבחינתנו המהלך הזה עצוב כאשר מעגל של רפתנים טובים יוצאים מהעיסוק בחקלאות ואין דור צעיר שממשיך אותם.

ענף הלול

בשלוחת הביצים טרם נקבעה עמדה של משרד החקלאות בעניין הרפורמה.
בשלוחת ההודים מתחילה להסתמן יציבות לאחר ירידה במחירים בתקופה האחרונה. עליית מחיר הפטם השפיעה באופן חיובי גם על מחיר בשר ההודו. בשלוחת הפטם נעשה הסדר שנכון להיום מראה על הצלחה רבה.
מחיר בשר הפטם גבוה (לדעתי גבוה מידי) . יש מחסור של עופות בשוק ויש צורך לאזן ולספק את המחסור.
ועידת ארגון מגדלי העופות תתקיים החודש ואנו מאחלים להם הצלחה.

תיירות כפרית וכלכלה

צורית וידה, רכזת תיירות כפרית

לובי לתיירות הכפרית והחקלאית

הצוות המשותף לקידום התיירות הכפרית בישראל פועל לכך שהתיירות הכפרית תהיה חלק בלתי נפרד מהשדולה החקלאית שקמה לאחרונה בכנסת.
הצורך והחשיבות ביצירת לובי לתיירות הכפרית והחקלאית מורגש בעיקר בטיפול בבעיות רוחב לא מעטות שקיימות ואנו רואים כיצד גופים בעלי לובי חזק הופכים להיות חלק בלתי נפרד מהמפה התיירותית ובכלל חלק בלתי נפרד מהכלכלה הישראלית.
הפעילות והאופי החקלאי במרחב הכפרי היו ויישארו תמיד הבסיס לתיירות הכפרית והחקלאית, הקשר הישיר עם הטבע, הריחות, המראות ואנשי המרחב הכפרי הם המבדלים אותן מסוגי התיירות הרבים.
התיירות הכפרית הפכה בשנים האחרונות למותג מפואר, בעל מורשת עתיקת יומין שמגלמת בתוכה מסורת וערכים כגון: צביון המושב, תרבות חקלאית ואורח חיים כפרי וחקלאי.
התיירות הכפרית מיטיבה לשמור על הקרקע באותם מקומות בהם העיסוק בחקלאות נבצר, מהווה הכנסה משלימה לאלו שהחקלאות אינה יכולה לעמוד בפני עצמה, מספקת תעסוקה לבני ובנות הדור הצעיר ובכך מבטיחה ומבססת את דור ההמשך, מחזקת את הפריפריה ויוצרת מקורות פרנסה ותעסוקה נוספים.

מי ומה בתיירות הכפרית?

פסטיבל בין הכרמים | 22-26.7.13 ט"ו באב במרום הגליל

הפסטיבל נערך זו השנה השביעית בחג האהבה. מתקיימים בו מופעים מוזיקליים מגוונים, סיורים, הדרכות, וטעימות יין לצד ירידים גלילים, טעימות אוכל כפרי ועוד.
האירועים, המופעים והטיולים נערכים ביישובי המועצה האזורית מרום הגליל.
פרטים נוספים באתר הפסטיבל 2beav.co.il, בעמוד הפייסבוק ובטלפון 04-6919817.

פסטיבל לילות קיץ ביער בן שמן

עמותת תיירות חבל מודיעין וקק"ל קיימו פסטיבל לאור ירח מלא סביב טו באב. במסגרת הפסטיבל התקיימו סיורים מודרכים ללא תשלום, טעימות יין, טיולי סוסים, פעילויות שונות ומופעים.

פארק דרך העץ מושב שדמות דבורה

מזמין אתכם לפעילות קיצית רטובה ומרעננת בחדשי הקיץ. מגלשות מים, מבוך ענק, נגריה של פינוקיו ועוד הפתעות. פרטים נוספים באתר www.derechaetz.org.il.

מתכונים וטיולים - סיפור אהבה מתוק

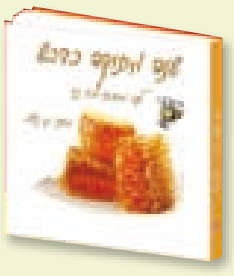

ספר חדש הכולל מתכונים של דבש וטיולים, מאת **בועז בן זאב**, דבורת התבור בשדמות דבורה.
המחבר, דור שלישי למשפחת דבוראים, למד את מלאכת גידול הדבורים מסביו ואביו. המתכונים נאספו במשך שנים על ידי בני המשפחה ממקומות שונים בעולם, בשילוב מתכונים שהועברו במשפחה מדור לדור. ייחודיותו של הספר בהתמקדות בסוגים השונים של הדבש הנבדלים בצבעם ובטעמיהם.
המתכונים יסייעו לחובבי הבישול להכיר את המגוון העשיר של סוגי הדבש בארץ וללמוד להתייחס לדבש בבישול כפי שמתייחסים לזנים וטעמים שונים של יין או שמן. כאשר מוסיפים לכל אלו את מסלולי הטיולים המופיעים בספר, מתכוני הבריאות המצורפים, טיפים לריפוי מחלות שונות, מתכונים לרקיחת תכשירי קוסמטיקה בבית והכל על בסיס הדבש, הרי שמעבר לספר מתכונים מגוונים וטעימים, זוהי חגיגה של ממש לכבודו של הדבש.

בובות עץ כמו פעם...

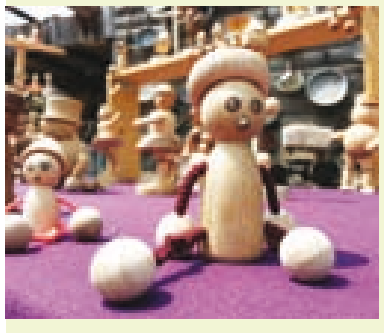

בובות סבא מוטי במושב גינתון בחבל מודיעין.
סבא מוטי מעצב ויוצר בובות עץ, המורכבות מ-20 עד 30 חלקים וחיבורם המיוחד יחד יוצרת בובה גמישה במיוחד. עוד יוצר מוטי "בובות חבל" שילוב של עץ וחבל שזור של דמויות וחיות. סבא מוטי הנו גמלאי שהחל את תחביבו עם הולדת נכדתו הבכורה עת התבקש ליצור בעבורה בובת עץ והשאר היסטוריה... **להזמנות 050-7400658.**
צילום: מרב פרידמן לזר, מנהלת עמותת תיירות חבל מודיעין

סיפוח קרקעות חקלאיות יהיה בכייה לדורות

עו"ד עמית יפרח - יו"ר אגף קרקעות ואגו"ש

בשבועות האחרונים התפרסם דו"ח של הצוות המלווה של תמ"א 35 ובו סומנו קרקעות חקלאיות של עשרות מושבים שיסופחו אל הערים השכנות, וזאת לטובת בניית עשרות אלפי יחידות מגורים שיתנו מענה למצוקת יוקר הדיור במרכז הארץ.

תנועת המושבים עוקבת בשנים האחרונות יחד עם מרכז המועצות האזוריות אחר תמ"א 35 בשני היבטים: **האחד** - סיפוח קרקעות חקלאיות **והשני** יחידות הדיור ליישום 1155. **בנושא יחידות הדיור** מסקנות הדו"ח של הצוות המלווה יאפשרו את בניית הבית השלישי בנחלה הן במרכז והן בפריפריה ולמעשה במידה והמועצה הארצית לתכנון ובניה תאמץ את המלצות הדו"ח בעניין יחידות הדיור, יוסר החסם הקיים כעת למימוש הבית השלישי בחלקות המגורים במושב.

בנושא סיפוח הקרקעות החקלאיות של המושבים צמודי הדופן לערים במרכז - עדיין נכון לנו מאבק ארוך שמטרתו להשאיר את המושבים במתכונתם הנוכחית, קרי עם משבצת חקלאית מלאה וכיישובים חקלאיים מתוכננים.

תנועת המושבים הודיעה חד משמעית, כבר בשלב זה, טרם אישורו של הדו"ח, על התנגדותה החד משמעית לצירופן של קרקעות המושבים לשטח שיפוטן של הערים.

עמדתנו הינה, כי למושבים אופי כפרי וצירופם אל תחום שיפוט עיר יביא בהכרח לשינוי אופי החיים ביישוב וניצול המרחב הכפרי למטרות תעשייה, מסחר ובניה רוויה.

מבחינתנו, כל שינוי בסטטוס של הישוב מהווה פגיעה בזכותם של חברי המושב להמשיך ולחיות על פי אורח החיים בו בחרו ושעל פיו השקיעו את מיטב המשאבים החומריים והרוחניים לבניית ביתם ומסגרת חייהם.

היישובים הכפריים בישראל והיישובים העירוניים הסמוכים להם נהנים מאיכות חיים בזכות הנוף הכפרי הירוק והחיץ של השטחים החקלאיים שמסביבם. משבצות המושבים מהוות דוגמא לנוף כפרי שקיומו כריאה ירוקה תורם רבות ויתרום בעתיד לאיכות חיים גבוהה בכל האזור, כולל לישובים העירוניים שבסביבתו.

צרוף מושבים לערים השכנות מהווה כניעה ללחצי העיור ובעלי ההון על חשבון שמירת השטחים הפתוחים, ופספוס הזדמנות להכוונת מאמצי הפיתוח וההשקעות ממרכז הארץ לכיוון הפריפריה.

בנוסף, מבדיקות מעמיקות שנערכו על ידנו, הוכח כי יש לא מעט מקומות בתוך הערים שניתן לבנות בהם בניה רוויה למגורים טרם הגעה אל קרקעות המושבים, כמו כן קיימת האפשרות לבניה לגובה וכך יהיה ניצול יעיל יותר של אפשרויות הפיתוח של הערים הזקוקות לפתרונות הדיור.

מדינת ישראל צריכה לשמור על המושבים במתכונתם הנוכחית כדי שיישארו כ"ריאה ירוקה" השומרת על חיץ ירוק בין המטרופולין העירוני לאזורים הכפריים, ולא לפגוע באיכות החיים ובזכויות תושביו להיות חקלאים, דבר שישמש דוגמא ומופת למדיניות הנותנת עדיפות לשמירת השטחים הפתוחים על לחצי העיור /בעלי ההון.

סיכום כנס חירום - ענף הצאן והבקר

שר החקלאות: "אאמץ את הועדה שהוקמה ע"י מאיר צור לבדיקת התנאים והמציאות איתם מתמודדים החקלאיים"

מאת מיכל דותן לוין, מנהלת תחום תק' תנועת המושבים.

את הדברים אמר השר בכנס חירום של ענף הצאן והבקר, שנערך בניצני עוז לאור מצוקה הולכת וגוברת בענף: פלישות, השחתת רכוש וגניבות של עדרי צאן ובנוסף יבוא פרוע ובלתי מבוקר של בקר לבשר וצאן - עגלים, מאוסטרליה.

המציאות מצביעה על כך, שרק בשנה וחצי האחרונות 200 משפחות נפלטו מהענף ו-50 אחוזים מהמגדלים נמצאים בקשיים כלכליים. רק לאחרונה מגדל שלח יד בנפשו עקב מצב קיומי בלתי נסבל.

בכנס נכחו 250 רפתנים, ח"כ **יאיר שמיר** - שר החקלאות ופיתוח הכפר, **מאיר צור** - מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, **עמיר ריטוב** - ראש המועצה האזורית לב השרון, **חיים דיין** - מזכיר ארגון מגדלי בקר לבשר, **איציק שניידר ועמי עמיצור** - ראשי ארגוני הצאן ו**רחל בורושק** הכלכלנית של התאחדות חקלאי ישראל.

צור פתח את הכנס עם קריאה לשר החקלאות: **"2,000 שנה ביקש העם היהודי לבנות מדינה ולעבד את אדמתו, לנטוע שורשים ועבורך אלה אינן מילים זרות. זהו הכרח כי תעמוד בראש המחנה שלנו ותוביל את תפיסת הייצור המקומי בכל המישורים. התערבות ממשלתית נדרשת בבהילות לאור גילויי אלימות מכוונת מצד מי שמימד הזמן אינו קיים עבורם ויש לטפל בהם ביד ברזל".**

צור המשיך וקרא לכל החקלאים להתאגד ולרכז מאמצים ולפעול בגוף מאוחד תחת המטריה של התאחדות חקלאי ישראל.

רחל בורושק הציגה נתונים המצביעים על כך, שבשנתיים האחרונות יובאו בכל שנה 200 אלף ראשי בקר לארץ אל מול ממוצע של 80 אלף בשנים עברו. בענף הצאן היבוא עמד על 68 אלף ראשי צאן בשנה שעברה ומתחילת 2013 עמד יבוא הצאן על 45 אלף. **"הנתונים מצביעים על כך שהיבוא עלה אך המחיר לצרכן לא ירד, אלא דווקא עלה ב15%"**, הוסיפה.

איציק שניידר אמר בכאב כי: **"אנו נמצאים במלחמת הישרדות כלכלית בה נופלים חללים רבים. מישהו עוין ישתלט על אדמות המדינה ולכן יש להעביר את חוק הרעיה, תחת רשת ממלכתית אחת".** עוד ביקש שיוכרז מצב חירום בענף ושיגובש צוות בראשות שר החקלאות.

עוד ב-1962 מחיר בשר הבקר היה בכותרות... ראו עמ' 7

דורון ביידץ, מגדל עגלים מכפר יהושע ציין, שאין אכיפת מיסוי על יבוא עגלים בוגרים ומכירה של בשר קפוא שהופשר כבשר טרי. אכיפת מיסוי על יבוא עגלים מעל 100 ק"ג, כולל שקילה פרטנית שתמנע זיופים ואכיפת חוק ההתיישבות נגד השתלטות על אדמות מדינה בידי גורמים זרים.

דורון סיפר שבכפר יהושע ישנם 90 משקים חקלאיים, מתוכם 40 פעילים ו-35 מהם הינם מגדלי צאן ובקר וכבר השנה זה ירד ב10 אחוזים.

חיים דיין הדגיש: "בישראל מחזיקים מגדלי הצאן והבקר 1.8 מיליון דונמים במדינה, בעיקר בפריפריה. אחת הבעיות בפלישות העדרים היא שלא מגישים כתבי אישום, כי זו עבירת חטא ולא פשע והמשטרה אינה מתעסקת עם זה. יש צורך לחוקק חוק רעיה"

משתתפי כנס החירום. נואם: שר החקלאות ח"כ יאיר שמיר | צלם: ליאור קיסרי

לבסוף עלה שר החקלאות, **יאיר שמיר** ואמר: **"מה שמוביל אותי כשר החקלאות ופיתוח הכפר הם ההתיישבות ואדמות ארץ ישראל ולשם כך נחוצים חקלאות ומרעה ושטחים ואנשים כמוכם. אאמץ את הועדה שהקמתם בראשות צור, היא תתכנס בקרוב וידונו במסגרתה בשני הענפים, תחת סיוע מקצועי של האנשים הרלוונטיים. הועדה תבחן את התנאים והמציאות בה מתמודדים החקלאיים ותגיש המלצותיה".**

שמיר ביקש להנמיך ציפיות, אך הבטיח לעשות את המקסימום כדי לשמר ולחזק את המשק המשפחתי הקטן, המושבי. "זו המשימה", אמר והוסיף, "כלכלות גדולות בנויות על ארגונים קטנים והמשק המשפחתי סובל שנים רבות מבעיות של אי הסדרת פל"ח, הדור השני, עובדים זרים ועוד".

השר התייחס למתווה לוקר והבטיח כי יסובב אותו כך שהחקלאים ירוויחו והמשק המשפחתי יצא מורווח.

שמיר ציין את הסיוע התקציבי של המשרד בסך 8 מיליון שקלים לארגון "השומר החדש" וציין שפועלים לאיגוד האכיפה כנגד האלימות שצוינה עם שיתוף פעולה של יחידת הפיצ"וח במשרד החקלאות, עם מג"ב, משרד הביטחון והמשרד לביטחון פנים, יחד עם השומר החדש.

אגף חברה וקהילה

אילנה יוגב, יו"ר אגף חברה וקהילה

תרבות בונה קהילה ובהנאה רבה...

רשמים וחוויות מיום עיון והעשרה לפעילי תרבות וקהילה בתנועת המושבים.

ביום שלישי 2.7.13 התקיים בהצלחה ובהנאה רבה יום עיון והעשרה לפעילי תרבות וקהילה בהפקת היח' לתרבות ומפעלי חינוך ואגף חברה וקהילה בתנועת המושבים.

תנועת המושבים, בהובלת **מאיר צור**, רואה בפעילות התרבותית כלי חשוב לגיבוש הקהילה של תושבי המושבים. בעבר הפעילות היצרנית החקלאית המשותפת, הקשיים התחבורתיים ומיעוט אמצעי התקשורת יצרו באופן טבעי קהילה מלוכדת. במשך השנים פחתה השיתופיות, גדל מספר היוצאים לעבודה מחוץ למושב, רשת הכבישים ואמצעי התחבורה התפתחו, כלי התקשורת השתכללו ונוספו ההרחבות במושבים עם תושבים שאינם עוסקים בחקלאות.

כל אלו הביאו לכך שכיום הפעילות הקהילתית, תרבותית וחינוכית היא הדבק המאחד בין התושבים ומן הראוי שכל הגורמים ישקיעו בה כדי לשמור על אורח החיים הכפרי הייחודי במושבים.

המועצה האזורית לב השרון אירחה את הכנס באולם קריית החינוך "דרור" כמיטב המסורת בשנים האחרונות. הצטרפו למברכים וכיבדו אותנו בנוכחותם **מאיר צור** מזכ"ל התנועה ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, **עמיר ריטוב** ראש המועצה האזורית לב השרון, **רינת גלאון** מנכ"לית "תרבות לישראל", **רחל רייכרט** המרכזת את תחום הקולנוע בתרבות לישראל, רבים ממנהלי מחלקות התרבות מהמועצות האזוריות ובסה"כ כ-150 פעילי תרבות וקהילה, אמנים, ספרנים, נאמני ארכיונים, אמנים ונותני שירותים בתחום התרבות והפנאי שעבורם קיימנו את האירוע.

את ההתכנסות בבוקר הנעימה לנו בשירתה **רויטל שמואלי**, מהמושבה קדימה בגוש תל-מונד, בקטעי זמר מרגשים מתוך מופע המחווה לשושנה דמארי "לאור הזיכרונות".

אח"כ הציגו המשתתפים, נציגי ועדות תרבות יישוביות, פרויקטים קהילתיים מרשימים, המשלבים תרבות עם עשייה קהילתית ייחודית וערכית הנשענת על כוחות מקומיים, למשל:

מרל ברנט ממושב ינוב הציגה אירוע קהילתי מרגש לגיוס תרומות לעמותת "חיים" שהתקיים במ.א. לב השרון בשיתוף כל מחלקות המועצה ופעילים רבים מאד מהאזור, אשר לצד גיוס התרומה המשמעותי הפיח רוח של עשיה וחיבור בין כל הנוגעים בדבר.

סי היימן, הזמרת והיוצרת, שיתפה אותנו בחוויות מאירוע שבועות קהילתי במושב תלמי יחיאל, בו הוכן הטקס תוך חיבור בין דורי ושירה של "שיר המושב" אשר חובר על ידי סי במיוחד לאירוע זה.

שנת בר המצווה במושב עין ורד הוצגה על ידי השחקנית והיוצרת **צביה אהרוני,** עם פרויקט מרגש עד דמעות של צילומים בפרדס של סבא, והצגה "מקום ועד com" העוסקת בחיבור בין דורי. החשוב הוא שלצד העיסוק בנושא למעשה יש כאן עשייה אמיתית בתחום.

פגשנו גם את **לאה פופר,** מורת דרך, מרצה וחוקרת תרבויות ואומנויות נעלמות, בונה ומדריכת טיולי אתנוגרפיה ואמנות בארץ ובעולם, אשר תוביל פרוייקט "טיולי מורשת, תרבות ואמנות במושבים".

עירית כץ, מקיבוץ מחניים, המובילה באופן משפחתי וקהילתי יוזמה ייחודית שנקראת "שירה מחברת" - לכל אוהבי הזמר העברי, שרוצים קצת אחרת...

בחלקו השני של היום נהנינו ממרתון של מופעים מתחומי התרבות השונים, כגון תיאטרון, מחול, קולנוע, מוסיקה וזמר עברי.

בין האמנים הרבים שהופיעו ביום זה היו:

* **עזרא דגן** - במפגש "בעקבות רשימת שינדלר". דגן, ששיחק בסרט את דמותו של רבי יעקב לברטוב , הגיש את הסיפור במבט אישי ומבע פנימה, לעולם הזיכרון והכאב. נחשפנו למטען הרגשי שליווה את העשייה ותהליך העבודה המיוחד עם הבמאי סטיבן שפילברג.

* **אייל שכטר**, השחקן, הופיע בקטע מתוך ההצגה "רצח בכביש המהיר".

* **מיה טולדנו** עם המופע - "מיה טולדנו הופכת אולמות". טולדנו היא שחקנית ורקדנית מהמושב צור משה שבלב השרון והמופע שלה הוא בידור וירטואוזי, אנרגטי ואינטילגנטי שזכה לחיבוק מהקהל.

* **תמי מחנאי-הררי,** ממושב שדי חמד שבמ.א. דרום השרון, במופע "Cause I'm a 70's girl", מופע מוסיקלי אינטימי בליווי פסנתר שהוא אינטרפרטציה מקורית המשלבת מיצירותיהם של אמנים כמו פול סיימון, קייט בוש, לאונרד כהן, קרול קינג ועוד.

* מופע מחול מודרני "סילבר" מבית היוצר של **שמעון מנצורה** ממושב משמרת שבלב השרון, המשלב בתוכו חומרים ואביזרים שונים ומגוונים. הרקדנים מתייחסים ורוקדים עם האביזרים השונים כחלק אינטגראלי מגופם כך שהם מקבלים חיים והופכים להיות דמויות מרכזיות ומשעשעות.

* מופע (בהרצה) של השחקנית **יהלי חנדרוס דגמי** ואמה **אירית** ממושב כוכב מיכאל שבמ.א חוף אשקלון, המופע נקרא "טיפול 10,000" והוא מספק רגעים של צחוק והתבוננות אמיתית פנימה, ומעבר לכך מהווה הזדמנות לפגוש אם ובתה המגשימות ביחד חיבורים וחלומות.

* שלישיית כנרים וירטואוזים **Magic Violins**, במופע קצבי ודינמי במיוחד. שלישיה מיוחדת זו מגיעה אלינו באמצעות העמותה "עידוד לקליטת האמן העולה". זה המקום לתת את הבמה לאמנים שבחרו לעשות עליה, להקים את ביתם ולמצוא את דרכם המוסיקלית-אמנותית במדינת ישראל.

* זכינו למפגש מרתק עם איש הקולנוע **יונתן ניר,** מקיבוץ הזורע, אשר הציג קטעים מיצירתו בסרטים "דולפינים" ו"לחתוך את הכאב". יונתן סיפר כי יצירתו הקולנועית-תיעודית, זכתה להערכה רבה, וגם על המפגש בין קהילה לסרט ככלי חברתי מרגש.

* לצד ההומור והסאטירה, היה לנו הכבוד להכיר את השחקנית **דנה עופר,** בת מושב באר טוביה עם המונודרמה שלה "שקופה". מונולג מטלטל של נערה עם הפרעות אכילה, המבוסס על סיפורה האישי ומכניס את הצופים אל תוך "חדר הטיפולים" של ילדה אישה בהתמודדות מורכבת זו.

מרבית האמנים שהופיעו הם בני מושבים וקיבוצים, שיצירתם נובעת במידה רבה מהסביבה בה גדלו ואשר שמשה להם השראה. תענוג לראות ולשמוע את העושר התרבותי העוטף אותנו ואנו מקווים כי בבניית התכנית השנתית של היישובים יינתן דגש משמעותי על בניית תכנית המושתתת על כוחות מקומיים בכל המובנים.

לליווי, סיוע ומחשבה משותפת על בניית חיי הקהילה בישובים - צוות היח' לתרבות ומפעלי חינוך ואגף חברה וקהילה נמצא כאן לרשותכם לאורך כל השנה, אל תהססו לפנות ולשתף אותנו!

מזכ"ל תנועת המושבים מאיר צור וחברי המזכירות סיירו ברמת הגולן כאורחיו של ראש המועצה אלי מלכה

מזכ"ל תנועת המושבים, מאיר צור וחברי מזכירות התנועה ערכו סיור במועצה האזורית גולן כאורחיו של ראש המועצה, אלי מלכה, בסיור, שהנו חלק מהפעילות השוטפת של מזכירות התנועה המתכנסת אחת לחודש.

צור ציין, כי מעבר לעדכונים ולדיונים החשובים בנושאים שעל סדר היום, חשוב שחברי המזכירות יכירו מקרוב את פעילות המועצות האזוריות השונות, לרבות אתרים בתחומן. "הסיור בגולן הוא הסנונית הראשונה, שבהחלט תבשר על הבאות", הוסיף צור.

הביקור נפתח באום אל קנטיר, שהוא בית כנסת עתיק מתקופת התלמוד, אחד מהחשובים והמפוארים שנחשפו בארץ והיחיד שבו נשתמרה במלואה בימת ארון הקודש המתנשאת לגובה של 6 מטרים. בית הכנסת נחרב ברעידת אדמה בשנת 749 ובשנת 2003 יזמה המועצה את חפירת, קימום ושיחזור בית הכנסת שהוגדר לאחרונה כאתר מורשת לאומי.

לאחר הסבר מעמיק על האבנים, תהליך רישומם והשיחזור, הגענו למרכז המבקרים "קסם הגולן" השוכן בקצרין, העיר השכנה, עמה מתקיימים שיתופי פעולה רבים סביב נושאים מגוונים.

החוויה היא אכן כפי שהבטיחו לנו, חוויה מרעננת וייחודית המכניסה לדריכות ולפעולה את כל החושים. כאשר יוצאים מהמרכז, פשוט רוצים לחזור פנימה ולהשתכן קבע... בגולן.

המועצה עברה בשנים האחרונות תהליך מקיף של מיתוג. אם פעם תפסנו את הגולן כאזור עתיר מלחמות וקרבות, היום הגולן הוא ארץ הגולן - אזור עם התיישבות פורחת ומשגשגת, קולטת וצומחת, הנשענת על יוזמה עצמית ולקיחת אחריות לפיתוח כל התחומים ע"י התושבים עצמם.

כל זאת, לצד פיתוח תוכן של אתרי תיירות ומורשת, כגון הפארק הוולקני - מה שהיה בעבר מחצבה ישנה ונהנה מתופעות וולקניות מיוחדות, עבר הסבה לאתר תיירותי, שמהווה מוקד משיכה, בעיקר בשעות הערב, עם מופע מרהיב המדמה התפרצות הר געש, לצד מופעי אמנים, ערבי קהילה וכמובן, גם תצפית אל עבר עמק קונייטרה.

בגולן חיים כ-15 אלף תושבים המתפרנסים מחקלאות, תיירות, אמנות ומקצועות חופשיים.

"השנה", מספר מלכה, "יתחיל תהליך קליטה, שיאכלס בסופו של יום 750 משפחות על נחלות, בכל יישובי המועצה, שאגב לכל התנועות המיישבות ניתן ייצוג בגולן".

לאחר הסיור התכנסו חברי המזכירות לישיבה מן המניין שכללה עדכונים שונים בנושאי חקלאות, קרקעות, חינוך ונוער ועוד.

היחידה לתרבות ומפעלי חינוך

יהודה אלטון, מנהל היחידה

על התערוכה "דבר אלי בפרחים"

רוזן עליזה, תושבת גבעת כוח, עוסקת הן בציור והן בפיסול, הציגה בתאריכים 7.7.13-10.6 בגלריית המושבים את תערוכת הציורים "דבר אלי בפרחים" ואמנם הפרחים דיברו.

צילום: היח' לתרבות ומפעלי חינוך

היצירות מבטאות את התחושות, הרגשות, הזיכרונות והאסוציאציות שהתעוררו באמנית בעקבות ההתבוננות בפרחים. אמנם נקודת המוצא של היצירות הינה היסוד הפיגורטיבי, הטבע, אך במהרה היא עברה אל השדה המופשט.

היצירות אינן חיקוי של הטבע אלא שילוב של צבע, צורה ותוכן. לדברי האמנית, "כמו בשירה, העבודות מזמינות את הצופה לחוות את התחושות והרגשות שהניעו אותי במהלך היצירה. הצופה מוזמן להשתתף בחגיגת הצבע, מראה העיניים, הצלילים, הריחות והטעמים ולהפעיל את דמיונו".

אירוע השקת הספר "להיות עצמי" מאת עופר ישראלי

אירוע השקת הספר התקיים במוצ"ש 29.6.13 במתנ"ס כפר ויתקין. את הערב הנחה **נפתלי בן סירא,** מזכ"ל תנועת המושבים לשעבר. באירוע השתתפו המשוררים **חיליק חזק** ו**בארי צימרמן** אשר הקריאו משיריו של **עופר ישראלי** והוא עצמו הקריא שיר שכתב באותו יום, בבוקר האירוע. באו לפרגן בני משפחה, מכרים וחברים ותושבי כפר ויתקין. היה זה ערב מרגש מאוד ומהנה.

ערב ספרותי

ב- 17.6.13 במסגרת חודש הקריאה והספרות נערך בספריה האזורית חבל מודיעין ערב ספרותי עם הסופרת יוכי ברנדס.

את הערב אירגנה למופת מנהלת הספריה האזורית **ענת כהן.** האולם היה גדוש בקוראים שוחרי ואוהבי הספר שנהנו מהמפגש עם הסופרת.

היה היה...

תביעת החקלאים בענין מחיר בשר בבר

יד'יעות
לחבר יעקבת המושבים

גליון 95, 23.1.1962 | בעניין הבטחת מחיר בשר בקר, תביעת החקלאים היא להאריך תחולתו של ההסכם החדש לשנה נוספת. עפ"י ההסכם החדש הממשלה קיבלה על עצמה לכסות את ההפרש בין המחיר שמושג במכרזים למחיר הממוצע המוסכם והקבוע לכל סוג בקר (למשל עגל מפוטם - 2.65 ל"י לק"ג). עוד נאמר כי המחיר נקבע בעיקר ע"י המוניטין של המשק המשווק. כתוצאה מאי מילוי ההסכם יש משקים המשיגים מחיר נמוך מהמחיר שיכלו לקבל.

תערוכות בגלריה

השלם בחלקיו | צופיה פלד | עד 7.8 בגלריית תנועת המושבים

תערוכת פסיפס של צופיה פלד ממושב אמץ.

פתיחת התערוכה: 15.7.13

נעילת התערוכה: 7.8.13.

שעות ביקור: ימים א'-ה' 8:00-18:00 ויום ו' 8:00-11:00.

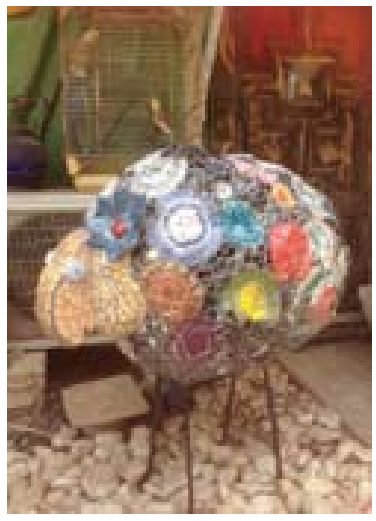

כמה בית למבוגרי

שיר אהבה

מתוך הספר "מעט דליה", שירים פרי עטה של **דליה לזר** ז"ל, מורה ומחנכת ממושב אמונים, 1944-2005

אתה זקוק קצת לליטוף
אתה זקוק קצת לחיבוק.
מילה של אהבה
ברגעי האכזבה.

אתה זקוק לאהבה
רוצה לחוש חיבוק
אתה רוצה מילה טובה
ורגע של פינוק.

כי לעולם הן לא תוכל
לאהוב לבד.
תמיד טובים השניים
מן האחד.

אומרים עלי שאתה
חזק כמו נמר
על כל צרה ומכשול
תמיד אתה גובר.

אבל עמוק בתוך ליבך
חלום קטן שתול
שלפעמים יתנו לך
להיות כמו חתלתול.

אתה זקוק קצת לחיבוק,
לרגע של פינוק.
אתה צמא לאהבה
ולמילה טובה.

מבט מושבים

על קו הדינוק

יוגב שריד, מנכ"ל "מבט מושבים"

האגודות החקלאיות במדינת ישראל כמהות ליישום החלטות ממ"י לעיגון הזכויות הקרקעיות ולחתימה על חוזה לחכירה לדורות של המקרקעין שברשותם.

ההחלטה להחכיר את הקרקע החקלאית לתקופה של 49 שנים התקבלה עוד בשנת 1965 בהחלטה מספר 1 של ממ"י:

"קרקע חקלאית תוחכר לתקופה שלא תעלה על 49 שנים ותוארך לתקופה נוספת של 49 שנים", "קרקע חקלאית תוחכר במסגרת של נחלות".

מאז ועד היום התקבלו עוד מספר החלטות נוספות בגין חתימה על חוזי חכירה לדורות עם חברי המושבים להלן חלקן (1155, 979, 823, 476, 416).

האגודות החקלאיות וחברי המושבים רואים לנגד עיניהם את האפשרות ליישם את עיגון זכויותיהם דרך החלטות 1155, 823 וזאת לאחר שהחלטה 1155 (979) אושרה ע"י בג"ץ בהרכב של 7 שופטים, בתאריך 9.6.2011.

היום, שנתיים לאחר אישור בג"ץ להחלטה, הוקמה ברמ"י (רשות מקרקעי ישראל) יחידה ליישום החלטות אלו. להחלטות אלו יש פוטנציאל של הסדרת חלק מהבעיות ברמה המדינית (יותר יחידות דיור) וגם ברמה הפרטית (ודאות על הקרקע, פתרון נוסף להורשה).

חברי המושבים החושבים על פיתוח המשק החקלאי צריכים להתחשב גם באפשרויות העתידיות ליישום ההחלטה. על מנת ליישם את ההחלטה, יש כמה דברים שצריך לבדוק ולהכין מראש ברמת האגודה וברמת בעל המשק:

* **ברמת האגודה** - יש לוודא הכנת תצ"ר (תוכנית לצרכי רישום). בנוסף, יש לבצע בחינה של התצ"ר ע"י מפה פוטוגרמטרית, ובכך לוודא האם קיימות חריגות בדרכים/מבנים בין חברי האגודה. האגודה צריכה להסדיר את משבצת הקרקע, והמשמעות הינה לאגודות המחזיקות שטחים עודפים מעל תקן המשבצת (מס' נחלות X תקן קרקע לנחלה) יש לסמן אילו קרקעות הן קרקע משבצת, ואילו קרקעות הן קרקעות זמניות.
* **ברמת בעל המשק** - יש להסדיר את כל השימושים החורגים גם בחלקה א' וגם בחלקה ב'. הסדרה זו הינה תנאי מקדים ליישום החלטה 1155 (979). במשקים בהם אין בעל נחלה רשום יש להסדיר את רישום הנחלה במינהל.

האגודה וחברי המושבים נמצאים כיום באי ודאות גדול לגבי מתי ניתן יהיה ליישם את החלטות אלו. אי ודאות זה יוצר כשל שוק, הן במיצוי זכויות החברים והן בדרכי הורשת הנחלות.

תנועת המושבים מקדמת את התנאים הרגולטוריים למימוש החלטות ומבט מושבים הוקמה על מנת להוות זרוע ביצוע ליישום ההחלטות.

החלטות 823 (חתימה על חוזי חכירה על כל חלקה א'), 1155 (זכויות מגורים נוספים בחלקת המגורים בלבד - אופציונלי) הינן עיגון זכויותינו בקרקע, **יש להיערך היום להחלטות אלו על מנת שיגיע רגע האמת שבו האגודות וחברי המושבים יוכלו לממשם, אנו נהיה מוכנים ליישום ההחלטות במהרה וביעילות.**

המרחב האישי

חיילים וצעירים

מפגש פורום חקלאים צעירים יולי 2013

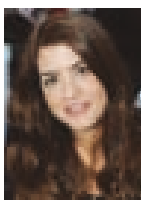

מאת מעין מלכין

בתאריך 9.7.13 התקיים המפגש השלישי של פורום דור ההמשך בחקלאות באירוח מרכז חקלאי העמק.

המפגש נערך בהשתתפות מזכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, **מאיר צור**, ראש המועצה האזורית הגליל התחתון - **מוטי דותן**, ראש המועצה האזורית עמק יזרעאל **איל בצר**, סגן ראש המועצה האזורית הגליל התחתון **דב וולפה** וסגן ראש המועצה האזורית מגידו **עודד גלזר** וכמובן חברי הפורום מהאזורים השונים בארץ וחקלאים צעירים מהעמק.

עיקר הדיון נסב סביב סוגית השארת / השבת הבנים למשקים החקלאיים, תוך כינון הכלים והתנאים ההולמים לעיסוק בחקלאות.

את הפורום הנחה **איתם בירגר**, מנהל ועדת המשק המשפחתי במרכז החקלאי ובעצמו חקלאי מכפר קיש ונדונו האתגרים העומדים בפני החקלאים צעירים, ובהם הקושי להעמיד דור המשך ולמשוך צעירים למקצועות החקלאות, כמו גם קשיי הפרנסה והמציאות הכלכלית של החקלאים הצעירים.

משה בן שחר (טושקו), מנכ"ל מרכז חקלאי העמק, פתח את היום והציג את מודל הועדה החקלאית של שלוש המועצות העוסק גם בחזון לחקלאות בת קיימא.

מוטי דותן הציג את הפעילות החקלאית במועצה ואמר: "כשאני רואה את הרצון של החבר'ה הצעירים לחזור הביתה ולעשות חקלאות חכמה יותר, שונה מהמסורתיות של ההורים, אני מבין שהתפקיד של המועצה והתנועה הוא לסייע וליצור מסלול ירוק וכניסה חלקה של צעירים לחקלאות. משמע הפוטנציאל כבר קיים - אנחנו רק צריכים לתת להם את הדרך. יש לחזק את האג'נדה החינוכית, להתחיל במוסדות הלימוד ולעודד הפעילות בעזרת מלגות" .

איל בצר סיפר על חשיבות הסוגייה מהמקום האישי שלו כחקלאי בן דור שלישי לחקלאים בנהלל. בצר גם התייחס לסוגיית השותפויות לציין כי קשה עד בלתי אפשרי לשרוד כיום כחקלאים מבלי לקיים שותפויות בין כמה חקלאים ונתן כדוגמא את השותפות לה הוא משתייך בנהלל.

מאיר צור התייחס בדבריו לסוגיית משבר המזון העולמי ולסוגיית השותפויות: "היום ברור שלא בכל מקום בעולם המודרני נוכל ליהנות מהמגוון והשפע שיש בארץ, תוך 30 שנה העולם יזדקק לפי-3 ממה שנייצר, כדי להמשיך ולצרוך את אותו מגוון ממנו אנו נהנים היום. אם זה לא ישתנה, החברה הישראלית והכלכלה ישלמו מחיר כבד".

בפורום התארחו שני חקלאים צעירים מהאזור המהווים את דור ההמשך במשק, שבאו על מנת להציג את ניסיונם ותובנותיהם בתחום.

כפיר עפרוני, ממושב בית שערים, בן 31, המגדל פרדסים בעסק משפחתי עם הוריו, 2000 דונם בשותפות עם קיבוצים: "לחקלאות השפעה על הקהילה כולה, יש הבנה ותמיכה מצד תושבים, שאוהבים את החקלאות המתקיימת ומופעלת על ידינו. אם לא אנחנו, מישהו אחר יעבד את אדמתנו. משיחות עם בני גילי אני למד שהבעיה הגדולה היא סוגיית הנדל"ן. במחירים של היום לבן ממשיך אין אפשרות לרכוש נחלה כבן ממשיך חקלאי ולכן אנחנו צריכים למצוא פתרון".

אלון לרנר, ממייסדי "קיימא", חברת הזנק חקלאית, ממושב שרונה סיפר איך נכנס לענף החקלאות אחרי ששנים עסק בתחומים אחרים: "יש לכוון את הדור הצעיר ליצוא, להביא דברים חדשים, למצוא נישה ייחודית. חשוב להבין שכן מעריכים את החקלאות הישראלית בעולם. השם שלנו חזק וצריך לעשות בו שימוש ובלבד לשמור על המוניטין. אחד היתרונות של השיתופי פעולה - "המחסור הקיים בעולם באנשים שמבינים חקלאות הוא יתרון מבחינתנו. החיבור שלנו - של ידע ואקדמיה מעניק לנו מובילות. **אני קורא לחקלאים הצעירים - לכו ללמוד ותחזרו למושב, למשק ושם תיישמו. חיבור בין המהות של להיות חקלאי יחד על ידע וניסיון זה הפתרון".**

אלון לרנר מספר על "קיימא", חב' הזנק חקלאית בתחום הזרעים, מושב שרונה

מאיר צור הודה לכל המשתתפים ולמרכז החקלאים, סיכם את הפורום ואמר שנושא השותפות והקואופרציה הוא העתיד: **"יש לשמור ולפתח את המשק המשפחתי וברמה הפרקטית. באשכול יש דוגמא נפלאה להתהוות שיווק מאורגן בסיוע התנועה. כמו כן אני למוד ניסיון מעין יהב, ביתי, שם ניהלתי את השיווק המאורגן וכל הצדדים יצאו נשכרים. אנחנו בתנועה מעוניינים לסייע לכל מי שיחפוץ, אולי אפילו בשיווק משותף כללי, עם מינימום רווח, כדי להטות את הרווחים לטובת למגדלים".**

המפגש הבא של הפורום מתוכנן לתחילת ספטמבר באיזור בקעת הירדן. חקלאים צעירים המעוניינים להצטרף לפורום מוזמנים לפנות למייל hayalim@tmoshavim.org.il.

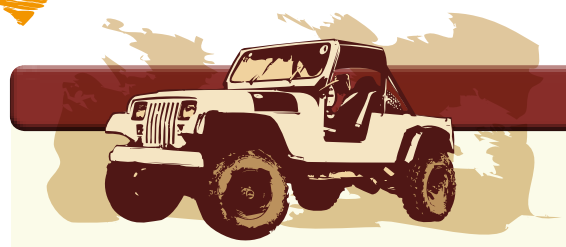

התנועה בשטח

שכיות חמדה במרחב הכפרי

נציגי תנועת המושבים התארחו בישובי העמק, כחלק מסיור עם עמותת התיירות בעמקים - עמק יזרעאל ורמות מנשה. במסגרת הסיור נחשפו האוצרות החבויים בין שדות העמק

מיכל דותן לוין, תקשורת, דוברות והסברה בתנועת המושבים.

נציגי תנועת המושבים הגיעו לביקור במרחבים הפתוחים, היערות והשדות האינסופיים בהם פועלת "עמותת התיירות בעמקים". באזורים אלו שפע של משקים חקלאים, מרכזי מבקרים ייחודיים, אתרי מורשת, יקבים, מוזיאונים ושלל פינות טבע.

הסיור נפתח במושב בית לחם הגלילית, שהוקם ב1906 ע"י הטמפלרים והבתים המקוריים עדיין ניצבים בגאון, דוגמת בית העם. במקום, בין העצים הירוקים הקימו **נחמה ויורם מדן,** לצד ביתם, את "קסם המגע" - מתחם חווייתי שכולל ספא וטיפולים, סדנאות שחרור, העצמה וזוגיות, לצד חדרים זוגיים ייחודיים, המאובזרים בקפידה לחוויה זוגית הוליסטית. הזוגות והקבוצות שמגיעים למקום ייהנו מארוחה מפנקת ועשירה המורכבת מלחמים שנאפים במקום, ריבות וקונפיטורות שנרקחות מפירות הבוסתן ועשבי תיבול הגדלים בגינת המשפחה.
נחמה ויורם מנהלים, חיים ונושמים את המקום כבר 10 שנים. הוריו של יורם היו ממייסדי בית לחם הגלילית והבית הוא אותו הבית בו גדל ושיחק כילד, המציאות קצת השתנתה ובמקום גידולי חקלאות ובעלי חיים, החלו, מתוך יצר הישרדותי, לפנות לאפיקים אחרים.

נפרדנו מהרוגע והשלווה ואת פנינו קידם **צביקה ברנדס** מ"שביל פרות החלב", שהיה בעיצומו של הסבר משעשע לילדי בית הספר ששהו אצלו ברפת, על בקיעת אפרוחי תרנגולות והטיפול בהם.
הסיור מתחיל בחצר ההמלטה, שם מקבלים הסבר מעמיק ויכולים להגמיע את העגלים הצעירים, במהלך הדרך המבקרים מתנסים בחליבה, הכנת שוקו והביקור מסתיים ברפת הרובוטית, שם בחדרון ממוזג מביטים על הפרות המגיעות בהתלהבות להיחלב ברובוט המשוכלל.
אפרת ברנדס, אם המשפחה, מסבירה על השלבים ותדירות החליבה ומדגישה שהעיסוק העיקרי של המשפחה הוא ברפת החלב, התחום התיירותי-חקלאי הוא נדבך נוסף שנולד מתוך יצר כלכלי-הישרדותי של המשפחה.
המשפחה מגויסת כל כולה לקליטת המבקרים ועושה זאת במקצועיות ובהנאה רבה, תוך שילוב של המון הומור וחוויות אישיות.

מזכ"ל תנועת המושבים מאיר צור בביקור ב"שביל פרות החלב", משק ברנדיס, בית לחם הגלילית

המשכנו בשביל עפר אל עבר **"חוות דרך התבלינים"**, הממוקמת בשדות המושב. בחווה מגדלים ומייצרים צמחי מרפא, תערובות ותבלינים איכותיים בשיטות גידול מסורתיות העוברות מדור לדור במשפחת ציטרשפילר כבר למעלה מ-50 שנה.
אבי ציטרשפילר, בעלי החווה, ספג מילדות ערכי חקלאות, נוף, טבע ואדם תוך שהוא זוכה לגדול ולגדל תבלינים יחד עם אביו צבי ז"ל מחלוצי ענף התבלינים בארץ. את החותם המקצועי לעולם התבלינים הוא רכש לאחר השירות הצבאי בלימודי הפקולטה לחקלאות ומאוחר יותר בלימודי נטורופטיה.
הוריו, צבי וציפורה ז"ל, ששרדו את השואה, בה חוו את ילדותם, עלו לאחר מלחמת העולם ה-2 בעליית הנוער והתיישבו בבית לחם הגלילית ועסקו בחקלאות, בעיקר בנשירים ורפת. בחלוף השנים החלו לגדל צמחי תבלין בשיטות ייחודיות, סודות מקצועיים, שהתגלגלו לידיהם. בשנת 2003 החליט אבי לממש את חלומו ולהפיץ את חזון התבלינים לכל בית בישראל וכך נולדה החווה - קונספט תיירותי ייחודי של מרכז מבקרים לעולם התבלינים וצמחי המרפא.

תצפית על העמק מבית העלמין בנהלל ליד קבריהם של אילן ואסף רמון ז"ל

שיכורים מהריח והחוויה החושית הכוללת, שמנו פעמנו אל עבר בית העלמין בנהלל, בו חיכה לנו **עפר אבירן** להדרכה מרתקת על האישים הדגולים הקבורים בו.
מחלוצי ההתיישבות כמו יהושוע חנקין ומשה דיין לצדם של אילן רמון ז"ל, האסטרונאוט הישראלי הראשון שהמריא לחלל, שם מצא את מותו ובנו אסף ז"ל שנהרג במהלך אימון, שבועות ספורים בלבד לאחר שסיים בהצטיינות את קורס הטיס.
עפר, ביחד עם רעייתו אצילית, דור שלישי לחקלאות בנהלל, מציעים למבקרים סיור המשלב קטעי שירה וסיפורת, המגוללים את מעשה חלוצי מושב נהלל, דרך סיפורה של הציונות וההתיישבות במדינת ישראל.
הסיפורים המתחילים בתצפית על העמק בבית העלמין בנהלל, נמשכים בצריף האורחים במשק שלהם בנהלל - במוזיאון המשפחתי. בצריף שנבנה על ידי סב המשפחה, מסופר סיפור נהלל בראי המשפחה, באירוח ביתי באווירה כפרית עם ניחוח של פעם וכיבוד אותו מכינה אצילית במו ידיה.
הדובדבן שבקצפת: ביקור ב**"סליק במתבן"**. סוד גדול שהסתתר במשק אבירן ונחפר בחשאי בתקופת המאורעות, 1939, על ידי שלושה מאנשי נהלל. את כלי הנשק החביאו בחביות ברזל השקועות באדמה, את הרימונים והאקדחים בכדי חלב ואת הכל כיסו בקש כהסוואה.
עמוס פיין ז"ל, לוחם וקצין חבלה, היה ה"סליקר" של נהלל ואחראי גם על הסליק שלהם. את סיפורו של עמוס ו"האקדח" שלו, מספר עפר - סיפור על מנהיג שלחם ונפל למען העמק והמולדת.
את היום חתמנו ב**"חצר הגדולה"** בקיבוץ מרחביה, שם הדריך אותנו ד"ר **דורון מור** בדרכי הקואופרציה במרחביה (שהוקמה ב-11.11.1910), הישוב העברי הראשון בעמק יזרעאל. הקואופרציה החקלאית הראשונה בארץ ישראל, ערש תנועת "השומר" האגדית, המקום ממנו צילמה טייסת גרמנית במלחמה"ע הראשונה את כל ארץ ישראל לראשונה מן האוויר, המקום בו חיה ועבדה גולדה מאיר בראשית שנותיה בארץ ועוד.
לצד מבנים אותנטיים שנשתמרו היטב, כמו "החדר של גולדה מאיר", בתקופת חברותה ועבודתה בלול במרחביה, הוקם מרכז המבקרים המסביר וממחיש באמצעים שונים את גלגולו של רעיון הקואופרציה - מהקונגרס הציוני ה-6 ועד המעבר מ"הקיבוץ השיתופי" ל"קיבוץ המתחדש".
האתר מואר ונגיש לנכים ובמקום גם בית קפה ומסעדה צרפתית משובחת וניתן לערוך אירועים במקום עפ"י דרישה.

אורית מסר-הראל, מנכ"ל עמותת התיירות בעמקים, סיכמה את הביקור המוצלח: **"זו הזדמנות נפלאה לחזק את התיירות החקלאית במרחב הכפרי בדגש על עמק יזרעאל ומגידו ולספק חוויה שורשית, חינוכית מהנה, בכל אתרי התיירות ומרכזי המבקרים באזור."**

דבר צוות בוגר סמינרי ט'

סמינרי ט' הינם סמינרי ההכשרה של בוגרי כיתות ט' של תנועת בני המושבים. בסמינרים השתתפו כ-1500 בני נוער, 200 אנשי צוות וקבוצה קטנה ואיכותית של מנהלה מכיתות יא'.

הסמינרים השנה כללו 2 **סמינרי מד"צים** - רימון ושסק, 3 **סמינרי מד"חים** - אגוז, צבר וחרוב ו**סמינר בעלי תפקידים** - דובדבן. **בסמינרים מועברים ערכי הליבה של תנועת הנוער בני המושבים: דמוקרטיה, שוויון, סובלנות, ציונות ועבודה.**

הסמינרים הם חוויה לכל החיים, חוויה של למידה, התפתחות אישית, התמודדות עם קבוצה, עם מדריך, עם כללי מסגרת. חוויה ערכית הן בתכנים והן באווירה, חוויה של פיתוח יכולות חברתיות, תקשורתיות ואישיות. כל שנה סמינרי ט' הם חוויה ייחודית, שמי שלא חווה אותה בעצמו מתקשה להבין אותה.

השנה שמנו דגש חזק על מעורבות חניכים ואווירה דמוקרטית - מוסדות החניכים פעלו השנה בהיקף נרחב ואפשרו ביטוי לחניכים רבים (מו"ח, אומנויות הבמה, תיעוד ותקשורת, אקולוגיה, אקטואליה).

מועצת החניכים של הקורס הייתה אחראית על תהליך בחירת השם השכבתי. שם זה ילווה את השכבה עוד שנים רבות. השם נבחר בצורה דמוקרטית - ברוב קולות. אז אנחנו שמחים לברך את שכבת **"זן נדיר"** לכניסתם לשכבה הבוגרת של התנועה.

צוות הפרוייקטים, המערבל, הורגש השנה באופן מיוחד, ותרם משמעותית לאווירה החינוכית והכייפית בסמינרים. המנהלה הוכיחה רצינות ומקצועיות מול כל הבלת"מים, איתם התמודדה על הצד הטוב ביותר. צוות המדריכים, חברי גרעין עודד ודרור עשה ימים כלילות למען הצלחת הסמינר ולמען החוויה החיובית של כל חניכה וחניך.

אבל הכי-הכי חשובים הם אתם, חניכים יקרים! הייתם נהדרים, שיתפתם פעולה ואפשרתם את קיום המפעל האדיר והמשמעותי הזה שנקרא סמינרי ט'.

אנחנו מאחלים לכם המון הצלחה בשנת הפעילות הקרובה ובשנים הבאות. תעשו ותפעלו מתוך בחירה, מתוך אמונה, מתוך שמחה. תשקיעו ותאהבו את החניכים, ואל תשכחו שהתנועה כולה תומכת ומאמינה בכם. **עלה והגשם! צוות בוגר, סמינרי ט'!**

אנחנו, נציגי ועדת תיעוד ותקשורת קורסית, רוצים לשתף אתכם ברגשות שלנו בנוגע לסיום סמינרי ט'. נראה לא הגיוני שזה כבר נגמר, מרגיש לנו רק כמו היום הרביעי.

כשהגענו לראשונה ליער עזריקם, לפני כ-9 ימים, הרגשנו כאילו כל יום הוא נצח. הימים לא עברו, לא הכרנו אחד את השני והיינו די המומים מכל הסיטואציה. כולנו באנו לפה עם ציפיות, חלק גדולות וחלק פחות, ועדיין לא הבנו שהקורס הזה הולך לעלות על הציפיות של כולנו בכמה רמות.

אחרי שעברנו את השוק של ההתחלה, היער ממש מרגיש לנו כמו הבית השני. התרגלנו לחיים ביער, אפילו אם הם כוללים מקלחות משותפות (בשעות שלא תמיד נוחות), אוכל שלא תמיד לטעמנו, קימה מוקדמת בשעה 5:00 בבוקר, ואפילו תורנויות שירותים! זה מרגיש טבעי להיות כאן ולקחת חלק בכל זה.

הקבוצות כבר מגובשות וכולנו מרגישים כמו משפחה אחת גדולה, ועכשיו, כשכבר מרגישים את הסוף ומבינים שכל זה נגמר, כולנו באותה ההרגשה - לא רוצים לעזוב! רוצים עוד כמה ימים...

האנשים שהכרנו והחוויות שעברנו ימשיכו ללוות אותנו עוד הרבה בהמשך. סמינרי ט' הם באמת חוויה בלתי נשכחת! חוויה של פעם בחיים - חוויה כיפית, ייחודית, מרשימה, ומאוד משמעותית לכל מי שעובר אותה.

אם היה אפשר - היינו מתחילים את הכל מהתחלה.

את הקיץ הזה אנחנו בטוח לא נשכח.

עפרי נכפולגר, מיכל פרידמן, ענבר גל, ניצן יחזקאל, ירדן אדרי.

סמינרי ט' - החוויה שלי!

טוב, אז המדריכה ביקשה ממני לכתוב איזה משהו לסיכום. איך מסכמים כזו חוויה רק בעמוד אחד? בקיצור ולעניין נתחיל מההתחלה.

ביום הראשון שיבצו אותנו לקבוצות, ככה שלא נכיר אף אחד, אולי רק כמה. התמקמנו ביער והתחלנו לפתח שיחות לאט לאט ועל הדרך גם למדנו מורלים. בדיעבד, אני חושב שהמורלים של שסק זה מה שגיבש אותנו באמת - גם כקבוצה וגם כסמינר. למדנו להכיר אחד את השני, להתחבר, להתגבש, ובאמת להנות מהחיים ביער.

ביום השני כבר התחילו ה-ק'ים ברצינות, והבנו למה נכנסנו. התחלנו להבין מה מצפים מאיתנו בתור מדריכים ולמדנו לציית לחוקי היער, למרות שלא כ"כ אהבנו אותם (החולצה הכחולה, הכובע וכו').

לאחר מכן הגיע הטיול, שהוא באמת חוויה שזוכרים לכל החיים. העמסנו ציוד ליומיים על הגב (ועוד 4 ליטר מים), ויצאנו לדרך... הטיול היה מה ששבר את הקרח בתוך הקבוצה. היו רגעים קשים יותר ופחות. חלקנו נפלנו, נקענו והתייאשנו, ולא משנה מה קרה למי - תמיד היה מי שיעזור, יעודד ויגיד מילה טובה. כך הפכנו לקבוצה. למדנו לשתף פעולה ולעבוד כקבוצה, הכרנו לעומק, ותוך יומיים - שכוללים בתוכם בערך 500 (אלף) מדרגות (שלא נגמרות), עליות וירידות (גם בקבוצה) הפכנו למקשה אחת תומכת, אוהבת, משפחתית ועוזרת, וכשצעדנו חזרה ל"כיתה" שלנו ביער, צעדנו לא כמו ביום הראשון - אבודים, חוששים ובודדים אלא שסקים גאים (בעירבון מוגבל) וכמקשה אחת חזקה ומחושלת.

הימים הבאים כבר עברו בלי בושות, חששות והיסוסים (אולי אפילו נפתחנו טיפונת יותר מדי...). היו ק'ים מכל הסוגים - מעניינים, ארוכים, שלא נגמרים - וכולנו ניקרנו ונרדמנו (אפילו לבי"ס אנחנו לא קמים בשעה כזאת), אבל היינו שם בשביל להשפריץ על מי שנרדם ולעשות "בו!" כשצריך.

הימים עברו בכיף. כמובן שהיו גם רגעי משבר, בהם התגעגענו או סתם רצינו לחזור הביתה, ואנחנו בתור קבוצה נלחמנו על כל אחד ואחת - כי כל אחד חשוב להוויה הקבוצתית.

בערב שבת, אחרי ביקור המד"בים וההורים שומרי השבת, עשינו קידוש בקבוצה (כמובן עם קיט שבת - איך אפשר שלא?) וההרגשה כבר לא הייתה של קבוצת ילדים בכיתה ט' שהכירו רק לפני 6 ימים, אלא הרגשה של משפחה. שרנו שירי שבת וקידשנו, והרגשנו הכי טבעי שיש.

יום שבת - ביקור משפחות. היו קצת רגשות שעלו, דמעות, אבל עם התמיכה של הקבוצה - זה לא היה כ"כ קשה.

את דברי אני כותב ביום שבת, אז אני לא יכול לומר מה היה בשלושת הימים שנשארו, אבל רק השבוע הזה הספיק לי כדי להבין כמה כיף היה השבוע. מהמבוכה והביישנות של ההתחלה, עם הגיבוש של הסוף - **אני מרגיש שעברנו פה תהליך מדהים, הכרנו אנשים מדהימים חדשים מכל הארץ, ומחבורת יחידים קצת אבודים הפכנו לקבוצה. ה-קבוצה!** ורק הרעיון שנפרדים מהאחים הזמניים - צובט קצת בלב.

אז ה"בקיצור ולעניין" לא ממש הצליח, כי בכל זאת... זה שבוע שלם!

אודי אהוד קנבל, סמינר שסק, קבוצה 5

תנו לנו בלייק

במהלך החודשים האחרונים התקיימה תחרות, בעמוד הפייסבוק של בני המושבים, לבחירת התמונות אשר יופיעו ביומן תנועת המושבים הקרוב - תשע"ד, 14-2013.

התחרות נסגרה ביום חמישי 4.7 בשעה 21:00. הנה מס' נתונים מעניינים:

87 תמונות נשלחו (ואושרו) ◀ 5556 לייקים נאספו מכ-3000 אנשים שונים ◀ 2 תמונות עברו את רף 300 הלייקים ◀ 7 תמונות עברו את רף 200 הלייקים ◀ 17 תמונות עברו את רף 100 הלייקים ◀ כל תמונה קיבלה 64 לייקים בממוצע ◀ ממוצע הלייקים שקיבלו התמונות אשר עברו את רף 100 הלייקים הוא 185 לייקים לתמונה ◀ של אלה שעברו את 200 הלייקים ־ 258 לייקים ◀ 4 התמונות המובילות קיבלו יחד 1176 לייקים, שהם 21.16% מהלייקים בכלל התחרות % 60% מהתמונות נשלחו בשבוע הראשון לתחרות ◀ התמונה הזוכה קיבלה 5.9% מן הלייקים

תודה רבה לכל המשתתפים!

עמרי שמידוב
בני המושבים צורן,
מנהל התחרות

מקום ראשון 311 לייקים ◂ קבוצה 20 ממסע ט' ◂ **צלמה ושלחה: מאי ינאי**

מקום שני 302 לייקים ◂ מסע ט' – מסע מנהיגים ◂ **צלמה: אור לביא, שלחה: דניאל קולונימוס**

מקום שלישי 284 לייקים ◂ טרום"פים לב השרון בכנס ט' אחרון ◂ **שלחה: ירדן אבוקסיס**

מיוחד לט"ו באב: רעיונות מקסימים שאפשר להכין לבד ולתת עם המון המון אהבה

זר מתוק

חומרים: עציץ קטן, שיפודי עץ, ממתקים עמידים (מרשמלו, ממתקי ג'לי וכד'), כמה עלים ירוקים, נייר צלופן וסרט מתנה.

אופן הכנה: שפדו את הממתקים, קצצו את השיפודים בגבהים שונים וסדרו כמו כל זר בשילוב עלים ירוקים. כדאי להניח בתוך העציץ חתיכת קלקר עבה, חול או ספוג סידור פרחים על מנת לנעוץ את השיפודים במצע.

עטפו בנייר צלופן, קשרו בסרט והגישו עם המון אהבה.

פאזל אישי

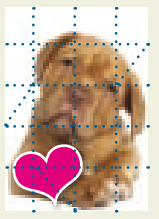

חומרים: תמונה בגודל מתאים ורצוי (למדפסת ביתית), קרטון קשיח בגודל תואם לתמונה, דבק פלסטי או UHU, סכין חיתוך/מספריים.

אופן הכנה: מדפיסים את התמונה ומדביקים לקרטון הקשיח. חותכים למספר חלקים (לא מסובך מידי). אפשר להכניס למעטפה יפה עם הקדשה ותשורה מתוקה.

מצא את המטמון

חומרים: פתקאות, רשימת רמזים בהתאם למסלול המתוכנן בבית (ו/או מחוצה לו), מטמון לבחירתכם.

אופן הכנה: מתכננים את המסלול ובהתאמה את הרמזים המובילים ממקום למקום, מתבלים במילות אהבה וצחוקים ומלווים בעידוד הנדרש.

פיקניק זוגי בשקיעה...

חומרים: מאכלים אהובים, בקבוק יין, פרחים, מפת שולחן ומקום מיוחד לשניכם.

אופן הכנה: לאסוף את בן/בת הזוג בסוף יום העבודה בהפתעה וליהנות מטבע רגוע וזמן איכות שקט רק שלכם...

קופוני אהבה

חומרים: פתקאות צבעוניות, קופסא קטנה לפתקים, רעיונות מפנקים.

אופן הכנה: תנו לבן/בת זוגכם קופונים למימוש בתחומים שונים: מסג' בכפפות הרגליים (אתם עושים, אלא מי!), ארוחת בוקר למיטה, קיפול כביסה לשבוע... ועוד ועוד פינוקים אישיים...

חג אהבה שמח!

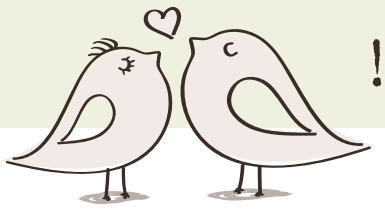

רגעי הפנאי

סודוקו **בינוני**

			4		5			
		4		2		3		
	2	1	3		7		6	
8		5				9		6
	1						4	
4		9				1		3
	6		8		1	4	5	
		2		7		6		
			2		3			

(c) Conceptis Puzzles 6000494

פתרון התשחץ מגליון 44

פתרו נכונה וזכו בפרס:
דן רון מכפר חיים
ודבורה לוי משדי חמד

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס
משלוח פתרונות: ליאונרדו דה וינצ'י 19, ת"א מיקוד 6473318

עלי גפן ממולאים "יפרח"

באדיבות: חווית הכפר הכורדי, מושב ירדנה, 077-5563804

ב"חוויות הכפר הכורדי " שבמושב ירדנה מתארחים קבוצות ובודדים וזוכים להכיר את המורשת הכורדית ולאכול מן המטעמים הכורדיים.

בכפר הכורדי חוזרים למקורות של מקימי ותושבי המושב ירדנה, חוזרים הרחק לכורדיסטן, נהנים מסדנת אפיית לחם כורדי, ריקודים כורדים מסורתיים, נפגשים עם ותיקי המושב בלבושם המסורתי, טועמים משפע המאכלים הכורדיים במסעדה, עורכים סיור בחדר המורשת ובמושב ולאחר שטעמנו וחווינו את המורשת והמסורת חוזרים בזמן להווה ולהצלחה החקלאית ולחיים לצד הגבול הירדני. מסיירים בחממות החקלאים במושב ולאורך הגבול עם ירדן.

חווית הכפר הכורדי לוקח חלק באירועי לילות מורשת בגליל המתקיימים זו שנה ראשונה בין ה- 15.8-24.8.2013. אירועי לילות מורשת בגליל, פסטיבל המשותף לתנועת המושבים ולרשות לפיתוח הגליל.

מושב בירמה

פינה עם ארומה אישית

מצרכים

- 2 צנצנות עלי גפן (ניתן לקנות במרכולים שונים)
- קילו אורז
- 5 בצלים קצוצים דק
- 4 עגבניות אדומות
- צרור פטרוזיליה
- כוס ורבע שמן
- 3 כפות פפריקה
- כף פלפל שחור
- כף וחצי מלח

אופן ההכנה

- מטגנים קלות את הבצל ומוסיפים אליו את העגבניות קלופות וסחוטות.
- קוצצים את הפטרוזיליה, מוסיפים לבצל והעגבניות ומכבים את האש.
- לאחר שהתערובת מתקררת מוסיפים אליה קילו אורז שטוף, פפריקה, פלפל שחור, מלח ושמן ומערבבים היטב.
- שוטפים את עלי הגפן היטב וממלאים בתערובת. מגלגלים מספר פעמים ומסדרים בסיר גדול בצורה סימטרית אחד על השני - שורות שורות.
- ממיסים בכוס מים כף מלח לימון ושופכים על עלי הגפן. מוסיפים מעט שמן וממלאים את הסיר עד גובה העלים במים. מניחים צלחת על העלים ומכסים גם במכסה.
- מבשלים על אש גבוהה עד לרתיחה ולאחריה על אש נמוכה בערך כשעה וחצי (עד שהמים מתאדים).

בתאבון!

הלמן-אלדובי
קופות גמל ופנסיה בע"מ

חברי מושבים,
גם לכם מגיעה פנסיית מנהלים!

מהיום תוכלו ליהנות מדמי ניהול שנתיים נמוכים וקבועים גם בקרן הפנסיה[1]!

פנסיית מנהלים
קרן פנסיה ייחודית מותאמת אישית

הלמן-אלדובי קרן פנסיה מקיפה הינה קרן פנסיה ייחודית בעלת גב ביטוחי בינלאומי איתן (Swiss Re), המיועדת לקהל מבוטחים נבחר העומד בקריטריוני חיתום מקצועיים ובריאותיים.
הקרן מנתבת את אפיק ההשקעה הפנסיוני של עמיתיה בהתאמה לגילם ולצרכיהם בפועל במטרה ליצור ערך מקסימלי להשקעה בגיל הפרישה.

ליווי פנסיוני מקצועי חינם

דמי ניהול שנתיים נמוכים וקבועים[1]

בלעדי לחברי המושבים

לפרטים נוספים, התקשרו עכשיו: 03-6000181 מזי/דורון

הידעתם?

קרן פנסיה מקיפה הינה מוצר הדגל למטרת חיסכון לעת פרישה המסובסד על ידי מדינת ישראל. קרן פנסיה מקיפה כוללת בתוכה כיסוי ביטוחי למקרה של מוות או אובדן כושר עבודה. התשלומים לקרן פנסיה מופרשים באופן עצמאי ו/או על ידי המעסיק והעובד.

היום, רבים מהמבוטחים בקרנות הפנסיה משלמים 6% דמי ניהול מההפרשה החודשית ועוד 0.5% דמי ניהול מהצבירה השנתית. במוצר פנסיוני שאנו חוסכים בו לטווח ארוך של עשרות שנים, כמו קרן פנסיה מקיפה, כל חיסכון בדמי הניהול מקבל משמעות כספית ממשית בסכום שמצטבר בקרן לעת פרישה.

באמצעות הטבה בדמי ניהול שנתיים נמוכים[1] בלעדיים לחברי המושבים, תוכלו להגדיל את ערך הפדיון לפרישה עד לכדי מאות אלפי שקלים[2]!

לפרטים נוספים,
התקשרו עכשיו: 03-6000181 מזי/דורון

סרקו באמצעות הסמארטפון שלכם

1 בכפוף לכל דין ולשיקול דעתה הבלעדי של החברה אשר עשויים להשתנות מעת לעת.
2 ההטבה בדמי הניהול לחברי המושבים תינתן ביחס לדמי ניהול של 6% הפרשה חודשית ו-0.5% צבירה שנתית ובכפוף לשיקול דעתה הבלעדי של החברה המנהלת ובכפוף לכל דין אשר עשויים להשתנות מעת לעת.
המידע המובא לעיל הינו כללי ומצומצם ונועד בכדי להסב את תשומת הלב בלבד. המידע האמור אינו מהווה ייעוץ/שיווק פנסיוני ואינו תחליף לייעוץ/שיווק כאמור המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם. המידע נכון ליום פרסומו, 23.6.12. ס.ל.ת.

דרך בן גוריון 2, ר"ג 5257334 | www.hag.co.il | **הלמן-אלדובי. משקיעים בך.**